

[Stegger Nielsen.]

loven af 1937 skulde iværksættes i Landkommunerne, er de fleste Steder gaaet i Staa, simpelt hen fordi Kommunerne ikke kunde magte Opgaven økonomisk. Mange Steder er der beklageligvis ogsaa sket en Standsning af Udarbejdelsen af Skoleplaner, hvilket for saa vidt er uheldigt. Saadanne Planer kunde jo udmærket udarbejdes, uden at det derfor var givet, at de skulde udføres i Praksis — det er ogsaa tilkendegivet fra Skolemyndighedernes Side. Det kunde have sin Værdi, at saadanne Planer laa færdige til senere Brug. Naturligvis har der ogsaa her gjort sig en vis Ængstelse gældende inden for Landkommunerne, som ikke har ønsket at binde sig til Ændringer, f. Eks. Skoleforbund med andre Kommuner, under saa usikre Forhold, og det er jo ret forstaaeligt.

Ved nærværende Lovforslag søger man at give Kommunerne en Stimulans over for denne Usikkerhed gennem en Forhøjelse af Statens Tilskud til Forrentning og Afdrag paa Laan til Skolebyggeri. Til Folkeskolelovens § 63 foreslaas føjet et nyt Stk. 3, der gaar ud paa en Fordobling af Tilskuddet, saaledes at Tilskuddet for den enkelte Skoles Vedkommende som højeste Beløb kan udgøre Forrentning og Afdrag af 35 000 Kr. mod hidtil det halve, en Fordobling, der ligeledes dækker de enkelte Udsnit af Byggeriet: Gymnastiksale, Klasseværelser, Sløjdelokaler, Skolekøkkener, Idrætspladser og Skolehaver, alt efter den Maksimumssum i hvert enkelt Tilfælde, der er anført i Lovens § 63. Det er en god Bestemmelse, der her foreslaas tilføjet. Jeg har egentlig altid syntes, at Tilskudsbeløbet var lovlig lavt, men alt har jo sin Begrænsning, ogsaa Statstilskud, men at det i nogen Grad har holdt Byggeriet tilbage, anser jeg for givet. Denne Forhøjelse bøder noget paa det, selv om Byggeprisen er steget meget og paa Forhaand har reduceret Værdien af det forøgede Tilskudsbeløb noget. Jeg har hørt sige, at man kan regne med, at Byggeprisen i Almindelighed er steget ca. 25 pCt.

Forhøjelsen ifølge § 63 til de forskellige Byggeformaal er betinget af, at de paagældende Arbejder er paabegyndt efter 1. November 1940 og bliver fuldført inden 1. Oktober 1942. Det vil altsaa sige, at man i Kommunerne skal bestemme sig inden for disse 2 Aar for at faa Andel i det øgede Tilskud, og Meningen hermed er jo aabenbar, nemlig at animere til Byggeri i Øjeblikket og dermed fremme Beskæftigelsen paa dette Omraade. Man maa haabe, at det vil ske i adskillige Tilfælde. Det er jo givet, at det

ikke er uvæsentligt for Kommunerne, om man f. Eks. til en Gymnastiksals Opførelse erholder Refusion fra Staten til Renter og Afdrag af et Beløb paa 16 000 Kr. eller kun det halve, og det er mit Haab, at en Del Kommuner vil se sig i Stand til at udnytte Tilbudet inden for disse 2 Aar, ligesom jeg haaber, at det vil fremme Udarbejdelsen af Skoleplaner i vore Landkommuner. Jeg forstaaer det saaledes, at Arbejde udført efter Oktober 1942 automatisk vil falde tilbage paa den halve Ydelse fra Staten.

Saa er der til Lovens § 63 foreslaaet føjet et nyt Stk. 4, hvorefter der kan gives Tilskud til Indretning af Bibliotek og Læsestue og Lokale til Ungdomsskoleundervisning, henholdsvis 6 000 og 5 000 Kr. Ogsaa dette er en Animering til Byggeri, til Fremme af Beskæftigelsen, og tillige en baade nyttig og paakrævet Foranstaltning, som mit Parti hilser med Tilfredshed. Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. H. P. Johansen udtalte, at vort Lands Fremtid er betinget af, at vi faar en god og dygtig og stærk Ungdom, og den skabes bedst og sikrest ved, at man i Stedet for at kritisere den gør noget for den. Og Ungdomsundervisning i gode, hyggelige Lokaler og Adgang til Bibliotek og Læsestue er ypperlige Midler i den Retning.

Det nye Stk. 5, der foreslaas til § 63, indeholder Bestemmelse om lignende Tilskud fra Staten til to andre Formaal, nemlig Indretning af Svømmebassiner og Idrætspladser for Skolebørnene og den voksne Ungdom. Dertil skal kunne ydes 75 pCt. af den hertil medgaaende kontante Udgift, ikke til Renter og Afdrag, dog ikke ud over henholdsvis 5 000 og 3 000 Kr. Ogsaa Ydelserne til disse nye Formaal er underkastet Bestemmelsen om de 2 Aar. Her vil jeg mene, at det vil være noget vanskeliggere at skønne over Resultatet. Erfaringsmæssigt har det vist sig, at saadanne Anlæg er dyre og i Almindelighed — maa jeg i alt Fald mene — ligger oppe paa langt højere Summer end 5000 Kr. Men nu faar vi jo se, hvorledes ogsaa dette vil blive brugt i den kommende Tid. At det er gode Foranstaltninger med Henblik paa Ungdommen og dens Fritidsbeskæftigelse, er givet.

Jeg ser af Folketingsudvalgets Betænkning, at man i Folketinget har været inde paa, hvorvidt disse Tilskud vil kunne opnaas af andre end kommunale Skoler, og at man i Betænkningen giver Udtryk for, at andre end Kommunen skal kunne faa saadant Tilskud, hvor særlige Forhold taler derfor,

„naar det over for Ministeriet godt-